

Til: KM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Martin Herss (maher@ac.dk)
Titel: Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder (KM sagsnummer 2024-5378)
Sendt: 30-09-2024 12:24
Bilag: 27.9.Lovforslag.Høringssvar.pdf;

Til By-, Land- og Kirkeministeriet

Akademikerne har modtaget nedenstående høring vedrørende forslag til lov om afskaffelse af 3-årigt tilsyn med anerkendte trossamfund, decentralisering af præsteansættelser m.v. og administrative opgaver m.v. i folkekirken som følge af opgavebortfald.

Akademikerne har primært forholdt sig til lovforslagets § 2 om ændring af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Akademikerne finder det hertil indledningsvist beklageligt, at et lovforslag som vedrører delegering af kompetence og mulighed for at afskære klageadgang, ikke samtidig indeholder de forventede ordninger, hvilket gør det svært at forholde sig til hvad Kirkeministeriet rent faktisk foreslår.

Akademikerne skal endvidere generelt henlede opmærksomheden på Tjenestemandslovens bestemmelser om kompetenceforhold, herunder fx § 26, stk. 2, hvorefter uansøgt afsked kun kan foretages af ministeren. Med den foreslåede ordning vil der således ikke længere være sammenfald mellem ansættelseskompetencen, afskedskompetence, og kompetencen til at træffe afgørelse om disciplinære sanktioner, hvilket giver anledning til en række juridiske problemstillinger.

Akademikerne skal herudover referere til de problemstillinger som Præsteforeningen rejser i sit høringssvar, som Akademikerne kan tilslutte sig i sin helhed, jf. vedhæftede.

Akademikerne vil derfor opfordre Kirkeministeriet til at indkalde de relevante parter til nærmere drøftelser om lovforslagets indhold, inden lovforslaget forelægges for Folketinget.

Med venlig hilsen

Martin Herss

Konsulent
T +45 2060 3396
E maher@ac.dk

Akademikerne | akademikerne.dk | | twitter.com/ACakademikerne

HOVEDORGANISATION I DEN
AKADEMISKE FAGBEVÆGELSE

Akademikerne er talerør for 500.000 højtuddannede og udgør den akademiske fagbevægelse

Fra: KM Kirkeret og tværgående jura <Dep.ktj@km.dk>

Sendt: 2. september 2024 14:26

Til: Elof Westergaard <EVE@KM.DK>; Henrik Stubkjær <HES@KM.DK>; Henrik Wigh-Poulsen <HWPO@KM.DK>; Mads Davidsen <MADA@KM.DK>; Marianne Christiansen <MCH@KM.DK>; Marianne Gaarden <MARGA@KM.DK>; Peter Birch <pbbp@km.dk>; Peter Skov-Jakobsen <PESJ@KM.DK>; Thomas Reinholdt Rasmussen <TRR@KM.DK>; Ulla Thorbjørn Hansen <UTH@KM.DK>; Fyens Stift <KMEYN@KM.DK>; Haderslev Stift <KMHAD@KM.DK>; Helsingør Stift <KMHEL@KM.DK>; Københavns Stift <KMKBH@KM.DK>; Lolland-Falsters Stift <LESTIFT@KM.DK>; Ribe Stift <KMRIB@KM.DK>; Roskilde Stift <KMROS@KM.DK>; Viborg Stift <KMVIB@KM.DK>; Aalborg Stift <KMAAL@KM.DK>; Aarhus Stift <KMAAR@KM.DK>; AC <ac@ac.dk>; panyborgs@gmail.com; formand@avv-valgmenighed.dk;

else.sandahl.pedersen@gmail.com; hn.bering@gmail.com; kontakt@byensvalgmenighed.dk; Bykirken i Favrskov (4912) <formand@bykirkenifavrskov.dk>; Joan Flansmose Trelborg <formand@boevlingvalgmenighed.dk>; kontakt@churchoflove.dk; jensenlars777@gmail.com; Kontakt@fynsvalgmenighed.dk; aagaardfrimenighed@gmail.com; info@gava.dk; kbr@h-g-valgmenighed.dk; praesten@hoeve-havrebjerg.dk; martin@mariesminde.net; lgh@cae.au.dk; cathrine.pedersen@horsensvm.dk; ingeskontorservice@stofanet.dk; hloik@gmail.com; lottelolk@outlook.dk; info@kova.dk; doris.ottesen@paradis.dk; lundandersen@mail.dk; formand@mellerupvalgmenighed.dk; Formand@norddjurslands-valgmenighed.dk; Nordsjællands Valgmenighed (4901) <til.amlarsen@gmail.com>; formand@ogv.dk; odense.valgmenighed@gmail.com; ove@dpu.dk; nr@skovbjerggaard.com; ditemelsen@gmail.com; stevnsvalgmenighed@gmail.com; formanden@valgmenigheden.dk; kontakt@thistedbykirke.dk; dsgammelby@outlook.dk; formand@vallekilde-valgmenighed.dk; heiner@linjeriet.dk; formand@vejstrupvalgmenighed.dk; Voldhøj Valgmenighed (4931) <apd@os.dk>; vvm.formand@gmail.com; formand@oelgodvalgmenighed.dk; flemming@aavm.dk; kontakt@aarhusbykirke.dk; aarhus@valgmenighed.dk; Provsteforeningen <abb@KM.DK>; info@dmunion.dk; DdP <ddp@praesteforening.dk>; elm@elm.dk; Løncenter FLC <FLC@KM.DK>; info@frikirkenet.dk; Officiel post til IKIN <ikin@nanoq.gl>; post@indremission.dk; Landsforeningen af menighedsråd <kontor@menighedsraad.dk>; dln@dln.dk; dkr@danskekirkeksraad.dk

Cc: lovkvalitetskontoret@jm.dk

Emne: Ekstern høring over forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder (KM F2: 423546)

Kære alle

Se venligst vedhæftede dokumenter vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder.

Med venlig hilsen

Trine Niss Bjørling

Chefkonsulent | Kirkeret og Tværgående Jura

By-, Land- og
Kirkeministeriet

33 92 33 90 | km@km.dk

Frederiksholms Kanal 21 1220 København K

[Sådan behandler vi dine personoplysninger](#)

DET NATIONALE ÅNDELIGE RÅD FOR BAHÁ'IERNE I DANMARK

Til: Kirkeministeriet.

Hellerup, 30. september 2024.

Vedr.: **Høringssvar fra Bahá'í samfundet i Danmark. Sagsnr. 2024-5378.**

Kære Medarbejdere i Kirkeministeriet.

Lovforslaget som er sendt til høring vedrører flere aspekter som er relativt interne for Folkekirken, og alt som vedrører præsteansættelser, biskoppers opgaver etc. har Det Nationale Åndelige Råd (Bahá'í samfundet i Danmark) ikke bemærkninger til. Som et trossamfund, hvor præsteskabet er afskaffet, ligger dette i sagens natur.....

I forhold til afskaffelse af de treårige eftersyn: Dette blev oprindeligt indført i loven for at det danske samfund havde sikkerhed for, at alle trossamfund blev "kigget over skuldrene" og at det således blev sikret, at dansk lov blev fulgt. Er dette hensyn blevet mindre relevant? Eller er de regelmæssige tilsyn blevet evaluerede og har vist sig at være værdiløse?

Når fire trossamfund sidste år blev frataget deres godkendelse, kunne noget jo tyde på, at der er behov for en eller anden form for eftersyn. Kan man sikre, at man ved stikprøvekontrol som de nuværende faktisk får vurderet alle trossamfund med en rimelig frekvens?

Såfremt det vurderes, at nytten ved de tre-årige, regelmæssige tilsyn er væsentligt mindre - og / eller at de er mere ressourcekrævende - end stikprøvekontrollerne, har vi ingen indsigelser imod at de afskaffes.

De kærligste hilsner
f. *Det Nationale Åndelige Råd*

Ole Helbo, Landsstyresekretær

Biskoppen over Københavns Stift

Til Ministeriet for By-, Land og Kirke.

Akt nr.: 3112189
København den: 30/9 2024

Høringssvar

Ved brev af 29. august 2024 (sendt 2/9-24) har BLKM fremsendt høring om udkast til forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder. (Afskaffelse af 3-årigt tilsyn med anerkendte trossamfund, decentralisering af præsteansættelser m.v. og administrative opgaver m.v. i folkekirken som følge af opgavebortfald).

Nørregade 11
1165 København K
Tlf: 33 47 65 00
kmbbh@km.dk

Nærværende høringssvar fremsættes på vegne af alle biskopper og alle stiftsadministrationer. I høringssvaret vil der blive inddraget momenter fra Kirkeministerens brev til biskopperne af 30. august 2024.

Kirkeministeriets understøttelse af folkekirken er central, og der er derfor overordnet set grund til at være opmærksom på, om forslaget § 2 i for høj grad mindsker denne understøttende funktion.

Det er noteret, at By-, Land- og Kirkeministeriet oplyser, at lovforslaget kan have implementeringskonsekvenser for folkekirken. Vi skal i den anledning bemærke, at der ikke alene bliver tale om implementeringsomkostninger, men at opgaveoverførslen må forventes at medføre omkostninger til drift, herunder til sikring af kontrol og ensretning i lovanvendelsen. Samtidig forudsætter vi, at et beløb svarende til de opgaver, der flyttes fra ministeriet til stifterne, løber tilbage til fællesfonden.

Herudover har ministeriet i et møde med biskopper og stiftskontorchefer den 2. september 2024 opregnet et antal andre opgaver, der vil blive delegeret til de ti stiftsadministrationer, men som ikke kræver lovændring. Disse indebærer ikke kun, at man ophører med at løse opgaven i ministeriet, men i praksis betyder det yderligere sagsbehandling og deraf afledte omkostninger i stiftsadministrationerne.

Ad høringsforslagets § 1: Ved forslag til ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken ønsker ministeriet at afskaffe det faste 3-årige tilsyn med anerkendte trossamfund, og i stedet alene have ad hoc tilsyn med de anerkendte trossamfund. Vi har ingen bemærkninger til dette.

I forbindelse med trossamfundsloven skal ministeriets opmærksomhed henledes på, at det vil være hensigtsmæssigt at oprette et råd for tros- og livssynssamfund i lighed med, hvad man har fx i Norge og i Finland. Et sådant råd skal blandt andet kunne rumme den gode samtale mellem statslige myndigheder og tros- og livssynssamfundene.

Ad høringsforslagets § 3: Ved forslag til ændring af lov om valgmenigheder ønsker ministeriet at biskopperne fremover varetager opgaven med stadfæstelse af valgmenighedspræster og dennes medhjælper(e). Vi har ingen bemærkninger til dette, og vil samtidig foreslå, at opgaven med at anerkende en valgmenighed (lovens § 1, stk.2) og tilbagekaldelse af valgmenigheden (lovens § 21) ligeledes delegeres til biskopperne.

Kirkeministeriets overtilsyn (§4), adgangen til at udstede regler om fortegnelse af medlemmer (§6) samt at valgmenigheden skal orientere Kirkeministeriet om menighedens hjemsted (§7) berøres ikke af dette.

I forhold til en flytning af anerkendelse af valgmenigheder, forudsættes det, at biskopperne får lige adgang til at kontrollere 'stillerne', herunder den tekniske support, som BLKM har og har haft. Det må således forventes, at stifterne vil, for at sikre en god implementering og fortsat ensartethed på tværs af landet i ansættelserne, indsende en tillægsbevillingsansøgning for 2025 samt en ansøgning til omprioriteringspuljen 2026 til sikring af dette formål.

Ad høringsforslagets § 2: Ved forslag til ændring af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. ønsker ministeriet for det første at få mulighed for at delegere en række beføjelser til biskopperne. Endvidere ønsker ministeriet at kunne fastsætte regler om begrænsninger i klageadgangen. De enkelte ønsker om beføjelser behandles hver for sig nedenfor:

§ 11, stk. 1, 1. pkt.: *Ministeren for ligestilling og kirke (Ny tilføjelse: eller den, ministeren bemyndiger dertil) kan ikke ansætte en ansøger, som ikke er omfattet af menighedsrådets indstilling.*

Der er tale om en bemyndigelsesbestemmelse. Ministeren for ligestilling og kirke (i dag: Kirkeministeren) har jf. tjenestemandslovens § 3, stk. 1 ansættelsesbeføjelse, men i medfør af tjenestemandslovens § 3, stk. 3, kan denne ansættelsesbeføjelse ved bekendtgørelse overlades til andre.

Proceduren for ansættelse i stillinger i folkekirken er udmøntet i bekg nr. 1315 2013 om menighedsråds medvirken ved ansættelse i præster- og provstestillinger samt i cirkulære nr. 96656 2013 om opslag, besættelse af og ansættelse i præste- og provstestillinger, forberedelse af sager om ansættelse og udfærdigelse af ansættelsesbevis.

En af biskoppernes centrale opgaver er allerede, på ministeriets vegne, at fungere som overordnet ansættelses- og personaleforvaltende myndighed for de provster og præster, som er ansat inden for stiftet. Der er således allerede delegeret en række opgaver til biskopperne i kraft af dette, og biskoppen udøver i vidt omfang ledelsesretten, herunder påser overholdelse af de sædvanlige tjenstemandspligter som arbejdspligt, lydighedspligt, loyalitetspligt og tavshedspligt i forhold til stiftets præster på Kirkeministerens vegne. Det skal bemærkes, at afgørelser om tilsidesættelse af disse er begrænset af delegationsbeføjelser i forhold til, at biskoppen alene har kompetencen til at afgøre visse sager om tjenstforseelser og i den forbindelse har adgangen til at tildele visse tjenstlige sanktioner. Bliver det nødvendigt med alvorligere tjenstlige sanktioner eller ligefrem afsked, skal sagen indstilles til Kirkeministeren. Ligeledes er der klagemulighed for præster til kirkeministeriet, når biskoppen træffer en forvaltningsafgørelse om en tjenstlig reaktion.

Det er ministeriets hensigt at delegere kompetencen til at ansætte præster i folkekirken til den stedlige biskop og ministeriet vil sikre, at den myndighed, der får kompetencen, fortsat følger den procedure, der fremgår af ansættelsesloven, herunder inddragelse af menighedsrådene i ansættelsesprocessen. Det forudsættes tillige af ministeriet, at en delegation ikke i øvrigt medfører ændringer i forhold til de betingelser, der skal være opfyldt i forbindelse med henholdsvis ansættelsen og stadfæstelsen (af valgmenighedspræster og assistenter), herunder den dokumentation, der skal vedlægges en ansøgning.

Stifterne har gennem de sidste år arbejdet målrettet på at forbedre og ensarte det forberedende arbejde i stifterne, herunder udarbejde standardbreve samt skabeloner til brug for menighedsrådenes indstilling / udtalelse i forbindelse med ansættelse af præster i folkekirken.

Vi hilser derfor beføjelsen til at få overdraget ansættelsesmyndigheden velkommen. Vi finder dog, at der vil være brug for at sikre en god implementering og fortsat ensartethed på tværs af landet i ansættelserne, hvorfor det må forventes at stifterne vil indsende en tillægsbevillingsansøgning for 2025 samt en ansøgning til omprioriteringspuljen 2026 til sikring af dette formål.

Kirkeministeren skriver i sit brev til biskopperne af 30. august 2024, at lovændringen vil blive fulgt op af en række administrative reguleringer vedrørende decentralisering af yderligere opgaver i folkekirken. Således skriver ministeren, at det må forventes, at sager om ændring af sognestruktur og stadfæstelse af præster udsendt af Den Danske kirke i Udlandet vil blive overført til biskopperne. Da der er tale om nye opgaver må det forventes, at stifterne vil indsende tillægsbevillingsansøgning for 2025 samt en ansøgning til omprioriteringspuljen 2026 til dækning ressourcer til at løfte disse ekstra opgaver, herunder tillige sikre en ensretning af brug af reglerne.

Kirkeministeren skriver desuden at afgørelse af sager om uansøgt afsked for overenskomstansatte præster og forberedende sagsgang i forbindelse med uansøgt afsked af tjenestemandsansatte præster og tjenestemandsansatte kirkefunktionærer vil blive decentraliseret. Dette hilser vi velkomment, og det må forventes, at stifterne vil indsende tillægsbevillingsansøgning for 2025 samt en ansøgning til omprioriteringspuljen 2026 til dækning ressourcer til at løfte disse ekstra opgaver, herunder tillige sikre en ensretning af brug af reglerne.

Desuden forventer vi, at der forud for hver enkelt decentralisering af yderligere opgaver vil blive optaget forhandlinger med os om blandt andet snitflader, rækkevidde og omfang.

§ 11, stk. 1, 2. pkt.: *Såfremt særlige omstændigheder foreligger, kan ministeren for ligestilling og kirke (Ny tilføjelse: eller den, ministeren bemyndiger dertil) bestemme, at genopslag af stillingen skal foretages og fornyet indstilling finde sted.*

Vi er opmærksomme på, at beslutning om genopslag som udgangspunkt foretages inden menighedsrådet påbegynder sin afstemning om indstillingen, men også at der kan opstå situationer, hvor der efter afstemningsproceduren kan vise sig behov for at undersøge muligheden for at tiltrække yderligere ansøgere.

Vi finder, at ændringsbestemmelsen er en naturlig konsekvens af, at ansættelsesbeføjelsen ændres, men vi finder samtidig, at der vil være brug for at sikre en god implementering og fortsat ensartethed på tværs af landet i ansættelserne, hvorfor det må forventes at stifterne vil indsende tillægsbevillingsansøgning for 2025 samt en ansøgning til omprioriteringspuljen 2026 til sikring af dette formål.

§ 11, stk. 3: *Ved ansættelse i præstestillinger i pastorater med flere præstestillinger skal ministeriet for ligestilling og kirke (Ny tilføjelse: eller den, ministeren bemyndiger dertil) tage hensyn til mindretal i pastoratet.*

Vi finder at ændringsbestemmelsen er en naturlig konsekvens af, at ansættelsesbeføjelsen ændres, men vi finder samtidig, at der vil være brug for at sikre en god implementering og fortsat ensartethed på tværs af landet i ansættelserne, hvorfor det må forventes at stifterne vil indsende tillægsbevillingsansøgning for 2025 samt en ansøgning til omprioriteringspuljen 2026 til sikring af dette formål.

§ 12, stk.1, nr. 1: *Hvis et pastorats menighedsråd skønner, at der i pastoratet er et udbredt ønske om, at en bestemt person ansættes i en ledig stilling i pastoratet, eller såfremt 20 pct. af de stemmeberettigede medlemmer af folkekirken i pastoratet ansøger om ansættelse af en bestemt person i stillingen, kan ministeren for ligestilling og kirke (Ny tilføjelse: eller den, ministeren bemyndiger dertil) uanset bestemmelsen i § 11 imødekomme ønsket, hvis*

- *1) ansøgning herom er ministeren for ligestilling og kirke (eller den, ministeren bemyndiger dertil) i hænde senest 14 dage efter ansøgningsfristens udløb.*

Vi finder det naturligt, at denne beføjelse delegeres sammen med de øvrige ansættelsesbeføjelser.

Der er tale om en sjældent anvendt bestemmelse og for at sikre en god implementering og ensartethed i anvendelsen på tværs af landet, må det forventes at stifterne vil indsende en tillægsbevillingsansøgning for 2025 samt en ansøgning til omprioriteringspuljen 2026 til sikring af dette formål.

§ 13 b, stk.1, 1. pkt. *Ministeren for ligestilling og kirke (Ny tilføjelse: eller den, ministeren bemyndiger dertil) kan uanset bestemmelserne i §§ 8-13 a godkende, at to præster, der begge har været ansat uafbrudt i deres embeder i mere end 6 år, indtræder i hinandens embeder varigt eller for en periode på mindst 1 år.*

Vi finder det naturligt, at denne beføjelse delegeres sammen med de øvrige ansættelsesbeføjelser.

Der er tale om en sjældent anvendt bestemmelse og for at sikre en god implementering og ensartethed i anvendelsen på tværs af landet, må det forventes at stifterne vil indsende en tillægsbevillingsansøgning for 2025 samt en ansøgning til omprioriteringspuljen 2026 til sikring af dette formål.

§ 18, stk. 1, 2. pkt.: *Til stillinger som sognepræst knyttes tjenestebolig. Ministeren for ligestilling og kirke (Ny tilføjelse: eller den, ministeren bemyndiger dertil) kan dog undtage herfra.*

Ministeriet foreslår at der skabes hjemmel til at delegere afgørelseskompetencen i sager vedrørende dispensation fra eller ophævelse af tjenesteboligpligten til stiftsadministrationerne. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at en beslutning om ophævelse af tjenesteboligpligten er en indgribende beslutning, fordi det medfører afhændelse af tjenesteboligen og dermed også får betydning for efterfølgende ansættelser. Det forudsættes af ministeriet, at behandlingen af disse sager efter delegation vil ske i overensstemmelse med den praksis, der hidtil er fulgt af ministeriet.

Vi hilser som udgangspunkt beføjelsen til at få overdraget myndigheden til nedlægge og fritage fra tjenesteboligpligt velkommen. Vi skal samtidig foreslå at beføjelsen til at knytte tjenesteboligpligt til præstestillinger tillige delegeres til biskopperne. Vi finder dog, at der vil være brug for at sikre en god implementering og fortsat ensartethed på tværs af landet i anvendelsen, hvorfor det må forventes at stifterne vil indsende en tillægsbevillingsansøgning for 2025 samt en ansøgning til omprioriteringspuljen 2026 til sikring af dette formål. Endvidere forventer vi at få tilsendt oplysninger om ministeriets praksis i forbindelse med fritagelse af tjenesteboligpligten.

Ny kapitel 9 a og ny § 24 a: *Kirkeministeren kan fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelse i ansættelses- og personalesager, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.*

Der er tale om en helt ny beføjelse til ministeren.

Umiddelbart er det vores bemærkning, at adgangen til at begrænse klager i sager om løn- og godtgørelsesforhold, klager over afslag på oprykning til højere løngruppe samt klager over andre forhold, hvor biskoppen har truffet en beslutning med grundlag i ledelsesretten, ikke behøver en særskilt lov hjemmel for at blive begrænset eller delegeret. Der er i forvejen tale om, at præster ikke har krav på at få sådanne klager behandlet ved anden instans.

Imidlertid kan der være behov for at skabe hjemmel til at begrænse klageadgangen i forvaltningsafgørelser, eller afgørelse efter regler, hvor der

i gældende ret er adgang til at klage til ministeriet, fx tjenesteboligcirkulæret § 41, stk.2.

Vi har som udgangspunkt ingen bemærkninger til at klageadgangen bliver begrænset, idet vi er enige med ministeriet i, at stifterne besidder de nødvendige faglige, herunder juridiske ekspertiser til rådighed for behandling af sagerne, men vi forventer, at emnet forud for ændring af hver enkelt regel vil blive taget op og drøftet med os særskilt, idet det må forventes at stifterne kan få behov for at udvide den faglige og juridiske ekspertise afhængigt af omfanget af den konkrete opgave og sikring af god implementering og ensartethed på tværs af landet. Det må derfor forventes at stifterne vil indsende en tillægsbevillingsansøgning for 2025 samt en ansøgning til omprioriteringspuljen 2026 til sikring af disse formål. Opmærksomheden henledes på, at det kan blive aktuelt at udvide årsværksbehovet i stifterne samt at det kan blive aktuelt at indkøbe bistand udefra i lighed med, den praksis By-, Land- og Kirkeministeriet har anvendt.

Endelig skal det bemærkes, at vi af legitimitetshensyn ønsker at klager over biskopper eller stiftsøvrigheder fortsat vil blive realitetsbehandlet i By-, Land- og Kirkeministeriet.

Afslutningsvist skal vi bringe i forslag, at også kompetencen til at godkende præster efter § 2 i ansættelsesloven samt godkende oprettelse af lokalfinansierede præstestillinger, jf. ansættelsesloven § 20, delegeres til biskopperne.

Særligt om økonomi

I lovforslagets pkt. 3. 'Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige' anføres det, at "lovforslaget vurderes herudover ikke at have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for stat, kommuner eller regioner, men kan have implementeringskonsekvenser for folkekirken."

Lovforslaget vil blandt andet have den implementeringsmæssige konsekvens, at samordning og koordination af praksis og specialiseret sagsbehandling særligt i afskedigelsessager fremover skal varetages af de 10 stiftsadministrationer foruden den sagsbehandling, der i praksis er sket i ministeriet i disse sager. Folkekirken har fortsat behov for, at der sker en samordning og koordination af den ansættelsesretlige forvaltning i de ti stiftsadministrationer, og det indebærer en praktisk implementeringsopgave og forventeligt et permanent højere ressourceforbrug til at løse

denne opgave. Dette indebærer en ulempe i de ti stifter, som i praksis vil få konsekvenser i form af et øget timeforbrug og heraf afledt merudgift.

Stiftsadministrationerne agter at rejse en sag om tillægsbevilling for 2025 og et permanent bevillingsløft fra 2026 i folkekirkenes fællesfond, idet det forudses, at ændringerne har praktiske og økonomiske konsekvenser for folkekirken.

På vegne af alle biskopper og stiftsadministrationer

Venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Peter Skov-Jakobsen'.

Peter Skov-Jakobsen

Biskoppen over Københavns Stift

/

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Helle Ostenfeld'.

Helle Ostenfeld
Stiftskontorchef

Kopi til alle stifter

Til: KM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Bispebjerg-Brønshøj Provsti (bispebjerg-broenshoej.provsti@km.dk)
Titel: Fra Bispebjerg-Brønshøj Provsti, København - Høringssvar (STPR F2: 3116034)
Sendt: 26-09-2024 09:18
Bilag: Picture (Device Independent Bitmap);

Til By-, Land- og Kirkeministeriet

Svar på høring fra Bispebjerg-Brønshøj Provstiudvalg om forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder (Afskaffelse af 3-årigt tilsyn med anerkendte trossamfund, decentralisering af præsteansættelser m.v. og administrative opgaver m.v. i folkekirken som følge af opgavebortfald)

Bispebjerg-Brønshøj Provstiudvalg har flg. bemærkninger til lovforslaget:

Det modtages med stor glæde, at man i By-, Land- og Kirkeministeriet har udarbejdet et lovforslag, som har til formål at sikre en bedre ressourceudnyttelse og begrænse administrationen og bureaukratiet. Det er en kendt sag, at der i årevis har været problemer med lang sagsbehandlingstid i Ministeriet, hvilket mange steder har besværliggjort arbejdsforhold for menighedsråd, provstiudvalg, præster og kirkefunktionærer – ja, ifbm. personalesager har været til stor belastning for arbejdsmiljø og økonomi. Det skal dog i den forbindelse nævnes, at med uddelegering af arbejdsopgaver også bør følge bevilling af lønkroner til udførelse af disse ekstra arbejdsopgaver, selvom meget tid også spares i stiftsadministrationerne ved, at man selv kan behandle og afgøre sagen.

Uddelegeringen af myndighed og kompetence til Stift og Biskop kan påvirke retssikkerheden negativt, fordi man ikke længere vil kunne indbringe Stiftets afgørelser for Ministeriet.

Det vækker ligeledes bekymring, at Stiftsøvrighedens vetoret ifbm. lokalplansager bortfalder. Man kan frygte, at økonomi og politiske alliancer får frit spil ift. bevaring af nærmiljø ved bevaringsværdige kirkebygninger og kulturarv.

På Bispebjerg-Brønshøj Provstiudvalgs vegne

Johanne Øhlenschlæger

Johanne Øhlenschlæger

Bispebjerg-Brønshøj Provsti
Tlf. 61627711

Danske Kirkers Råd
20.09.2024

Høringssvar

Til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder (Afskaffelse af 3-årigt tilsyn med anerkendte trossamfund, decentralisering af præsteansættelser m.v. og administrative opgaver m.v. i folkekirken som følge af opgavebortfald).

Danske Kirkers Råd takker for muligheden for at afgive et høringssvar på vegne af vores 17 medlemskirker og 41 kristne organisationer. Danske Kirkers Råd vil gerne afgive bemærkninger vedr. ændring af lov om trossamfund.

Trossamfundsloven

Danske Kirkers Råd vil indledningsvis gerne rose forslaget og regeringen for at afskaffe unødvendigt bureaukrati på vores område.

Det treårige tilsyn er i vores optik udelukkende en administrativ øvelse, hvor kirkeministeriet kontrollerer vedtægter, regnskaber og medlemslister efter at de selv og SKAT allerede årligt har foretaget selvsamme kontrol. Og vel at mærke efter, at vi selv, vores kasserer, intern revision og eksternt ofte statslig revision har gennemgået præcis samme dokumenter. Det treårige tilsyn er derfor et ekstra administrativt lag, der ikke har nogen konsekvenser, hvilket også fremgår af de sager, der er rejst efter at det treårige tilsyn blev indført i 2017.

Danske Kirkers Råd ser gerne, at flere af sådanne alene administrative arbejdsgange ensrettes og forsimples, så både staten og vores medlemmer – de kristne kirker – forbrug af arbejdsressourcer på bureaukrati nedsættes. I vores optik kan en sådan forsimpelse af trossamfundsloven og dens administration godt ske uden at gå på kompromis med gennemsigtighed, professionalisme og redelighed.

Vi bemærker, at kirkeministeriets nuværende kontrol har meget lidt med forebyggelse og forhindring af negativ social kontrol at gøre, da trossamfundenes data, som ministeriet fører kontrol med, alene forholder sig til økonomiske og formelle rammer – vedtægter, økonomi og skatteforhold. Administrationen af disse områder, formelle rammer og økonomi for kirker, kan godt forsimples yderligere.

Vi vil gerne pege på følgende områder, hvor en yderligere forsimpelse kan finde sted:

- Forsimpling af systemet for godkendelse af forkynderes vielsesret
- Forenkling af kurserne for vielsesret
- Forsimpling af kontrol med medlemsregister og skatteforhold, så det alene sker i SKAT – fremfor den nuværende dobbeltkontrol i både kirkeministeriet (herefter KM) og SKAT

- Forsimpling af kontrol med vedtægter, så det alene er KM, der kontrollerer om et trossamfund og en kristen organisation lever op til de lovgivningsmæssige krav – fremfor den nuværende praksis, hvor både SKAT og KM kontrollerer om samme organisation lever op til samme krav
- Forsimpling og ensretning af processen for godkendelse af nye trossamfund, med særligt fokus på trossamfund, der eks. er anerkendt eller hjemhørende i et andet EU-land
- Forsimpling og ensretning af processen for godkendelse af nye trossamfund, så dokumentationsbyrden sænkes til et acceptabelt minimum (som det, der fremgår af lovens paragraf 7) frem for den nuværende høje dokumentationsbyrde
- Forsimpling og ensretning af processen for godkendelse af nye trossamfund i form af fjernelse af det rådgivende udvalg vedrørende trossamfund til fordel for indhentning af 1-3 ekspertudtalelser pr. ansøger og dermed nedsætte ekspeditionstiden

På vegne af Danske Kirkers Råd

Emil Hilton Saggau
Generalsekretær, Ph.d.

DANSK MUSLIMSK UNION

E-mail: Info@dmunion.dk

Adresse: Biblioteksvej 68 A, 2650 Hvidovre

HØRINGSSVAR

30.09.2024

Dansk Muslimsk Union (DMU) ønsker at afgive et høringssvar vedrørende: Forslag til Lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder (afskaffelse af 3-årigt tilsyn med anerkendte trossamfund, decentralisering af præsteansættelser m.v. og administrative opgaver m.v. i folkekirken som følge af opgavebortfald), som berører Lov nr. 1533 af 19. december 2017 om trossamfund uden for folkekirken, ændret ved lov nr. 2390 af 14. december 2021, lov nr. 747 af 13. juni 2023 og lov nr. 1789 af 28. december 2023.

Vi har følgende generelle bemærkninger til forslagens punkt 2.1 (afskaffelse af det 3-årige tilsyn med anerkendte trossamfund):

DMU noterer sig, at trossamfundsloven trådte i kraft den 1. januar 2018, og formålet med trossamfundsloven er at samle og tydeliggøre, hvilke rettigheder og pligter der gælder for de anerkendte trossamfund.

DMU noterer sig også, at trossamfundsloven pålægger de anerkendte trossamfund en række pligter. De anerkendte trossamfund er således forpligtet til at indberette ændrede forhold som eksempelvis medlemstal, ændrede vedtægtsforhold, samt væsentlige ændringer i trosgrundlag og centrale ritualer til Trossamfundsregistret. Endvidere har DMU ved lovforslagets vedtagelse noteret sig, at de anerkendte trossamfund hvert år skal udarbejde og indsende et årsregnskab til Trossamfundsregistret. Trossamfundene skal i årsregnskabet eller i et bilag til årsregnskabet give en række oplysninger om donationer til trossamfundet. Trossamfundenes vedtægter, trosgrundlag, centrale ritualer og årsregnskab er offentligt tilgængelige på Trossamfundsregistrets hjemmeside.

DMU noterer sig, at man i praksis indberetter medlemstallet en gang årligt sammen med indberetning af årsregnskabet.

DMU har også noteret sig, at By-, Land- og Kirkeministeriet i dag fører et fast 3-årigt tilsyn, jf. lovens § 20, stk. 2. I medfør heraf indkalder ministeriet hvert tredje år oplysninger fra alle anerkendte trossamfund om, hvorvidt der er sket ændringer i de forhold, der er anført i lovens § 7, stk. 2, nr. 1-6. Dmu noterer sig, at tilsynet bl.a. sikrer sig, at der er åbenhed og gennemsigtighed med de anerkendte

trossamfunds organisation og økonomi, og at trossamfundene fortsat opfylder betingelserne for anerkendelse, herunder betingelsen om, at de skal overholde dansk lovgivning. I medfør af lovforarbejderne, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 19 som fremsat, de specielle bemærkninger til § 20, er det 3-årige tilsyn et supplement til den indberetningspligt, der beskrives i trossamfundslovens § 20, stk. 1, hvor det præciseres, at anerkendte trossamfund har pligt til at meddele oplysninger om ændringer i de forhold, der er anført i § 7, stk. 2, nr. 1-4, og om væsentlige ændringer i de forhold, der er anført i § 7, stk. 2, nr. 5 og 6. DMU noterer sig, at man i den sammenhæng forstår ”væsentlige ændringer” som betydningsmæssige eller indholdsmæssige ændringer, som forandrer trosgrundlaget eller læretraditionen i trossamfundets religion, eller som forandrer trossamfundets centrale ritualer.

DMU har ydermere noteret sig By-, Land- og Kirkeministeriets overvejelser for den foreslåede ordning, især med henblik på at sikre bedre ressourceudnyttelse og begrænse administrationen i sager vedrørende anerkendte trossamfund. Af den grund foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet, at det 3-årige tilsyn med anerkendte trossamfund afskaffes.

DMU noterer sig, at den foreslåede ordning vil medføre, at By-, Land- og Kirkeministeriet ikke længere fører et 3-årigt tilsyn med, om anerkendte trossamfund har vedligeholdt deres oplysninger i Trossamfundsregistret.

DMU har også noteret sig, at det seneste 3-årige tilsyn ikke har medført nogen tilbagekaldelser af anerkendelse for trossamfund og menigheder, og DMU bifalder ministeriets vurdering, at den foreslåede afskaffelse af tilsynet ikke vil medføre en forringelse af data i Trossamfundsregistret.

Af disse ovennævnte overvejelser bifalder DMU afskaffelse af det 3-årige tilsyn med anerkendte trossamfund, der blev indført med vedtagelsen af trossamfundsloven i 2017.

Med venlig hilsen

Ahmet Ihsan Deniz

Generalsekretær
DANSK MUSLIMSK UNION

CZESLAW KOZON

ROMERSK-KATOLSK BISKOP AF KØBENHAVN

GL. KONGEVEJ 15

DK-1610 KØBENHAVN V

København, den 28. september, 2024

By-, Land- og Kirkeministeriet,
Frederiksholms Kanal 21,
1220 København K.

På Den katolske Kirkes vegne takker jeg for ministeriets skrivelse af 2. september (sagsnr. 2024-5378) med forslag til ændring af trossamfundsloven mm. samt for muligheden for at afgive høringssvar.

Den katolske Kirke hilser forslaget om afskaffelse af det 3-årige tilsyn med anerkendte trossamfund velkommen. Den katolske Kirke går ind for gennemskuethed i forhold til offentlige myndigheder, men udtrykker samtidigt ønsket om, at dette ikke kommer til at betyde et uforholdsmæssigt stort forbrug af ressourcer, noget som især små trossamfund kan have svært ved at leve op til. Derfor er enhver forenkling en forbedring.

Med de venligste hilsener

+ Czeslaw Kozon

Foreningen af Grundtvigske Valg- og Frimenigheder.

Til: Kirkeministeriet

Vedr.: Sagsnr.: 2024-5378

Høringssvar fra Foreningen af Grundtvigske Valg- og Frimenigheder.

Til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder (Afskaffelse af 3-årigt tilsyn med anerkendte trossamfund, decentralisering af præsteansættelser m.v. og administrative opgaver m.v. i folkekirken som følge af opgavebortfald).

Hermed Foreningen af Grundtvigske Valg- og Frimenigheders høringssvar vedr.:

§ 1:

Vi finder det fornuftigt, at det 3-årige tilsyn med de anerkendte trossamfund omlægges til en delvis stikprøvekontrol.

§ 2:

Vi finder det desuden fornuftigt, at stadfæstelse af kommende valgmenighedspræster overgår til landets biskopper. Da de grundtvigske valg- og frimenigheder har adresse i hele landet, er vi imidlertid betænkelige i forhold til, hvorvidt det kan medføre en uens praksis de enkelte stifter imellem. Vi er ligeledes bekymrende for, at en evt. klage og indsigelse fremover vil afhænge af den enkelte biskops velvilje og på samme måde skabe uens behandling af valg- og frimenigheder på landsplan.

Med venlig hilsen

Laura Lundager Jensen
Formand

Henrik Jensen
Næstformand

Til By-Land og Kirkeministeriet

Provstiudvalget i Frederiksberg Provsti har den 25.9.2024 behandlet høringsbrev vedr. forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken mv og lov om valgmenigheder.

Provstiudvalget finder det ikke muligt at give et hørings svar, da der er uklarheder i det fremsendte forslag. Det foreslås, at

biskoppen fremover varetager opgaven med stadfæstelse af valgmenighedspræster, og at kirkeministeren bemyndiges til at overlade sin kompetence til at ansætte præster i folkekirken og til at træffe afgørelser om tjenesteboliger for præster til en myndighed under By-, Land- og Kirkeministeriet.

Det er uklart, hvordan sammenhængen mellem ansættelse/afskedigelse af præster forstås. Det fremgår ikke, hvordan og af hvem personalesager, der kan føre frem til afskedigelse, skal behandles. Ved henvendelse til Københavns Stift har vi fået at vide, at der mundtligt er givet orientering til stifterne om, at man ønsker at delegere visse forberedelser til afskedsager til stifterne, men at der endnu ikke foreligger noget om dette på skrift.

Vi finder det uklart, hvordan snitfladen mellem ministerium og biskop/stiftsadministration er, når det gælder ansættelse/personalesager/afskedigelse, hvorfor vi også har den opfattelse, at vi ikke kan give et adækvat hørings svar.

Desuden undrer vi os over, at ministeriet udsender et høringsbrev den 2. september med høringsfrist den 30. september, altså under en måned som svarfrist, ovenikøbet i den måned hvor provstiudvalgene skal afslutte budgetproces; der er valg til menighedsrådene og provsterne er på årsmøde i fire dage. Det er ikke demokratisk forsvarligt.

P.v.a.

Provstiudvalget, Frederiksberg.

Provst Kirsten Jørgensen

26.9.2024

København den 18. september 2024

Vedr.:

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder (Afskaffelse af 3-årigt tilsyn med anerkendte trossamfund, decentralisering af præsteansættelser m.v. og administrative opgaver m.v. i folkekirken som følge af opgavebortfald).

Jeres sagsnr. 2024-5378

Vi takker for muligheden for at afgive høringssvar til ovenstående udkast til lovforslag.

Først vil vi rose forslaget og regeringen for at ville afskaffe det treårige tilsyn af andre trossamfund. Tilsynet er et unødvendigt administrativt lag, som umiddelbart kan fjernes og dermed spare ressourcer hos både ministeriet og anerkendte trossamfund.

Dernæst vil vi opfordre til at forenkle administrationen af andre trossamfund yderligere. Vi henviser her til høringssvaret fra Danske Kirkers Råd, hvor der peges på områder, hvor yderligere forenkling kan finde sted - uden at man går på kompromis med gennemsigtighed, professionalisme og redelighed.

Grundlæggende anbefaler vi, at stramninger i forhold til trossamfund lægges i straffeloven og ikke i trossamfundsloven, da hovedparten af de problematiske trossamfund slet ikke er med i trossamfundsloven.

Mikael Wandt Laursen
Generalsekretær

mwl@frikirkenet.dk

tlf. 42 42 22 15

By-, Land- og Kirkeministeriet

Høringssvar fra Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke vedr. "Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder (Afskaffelse af 3-årigt tilsyn med anerkendte trossamfund, decentralisering af præsteansættelser m.v. og administrative opgaver m.v. i folkekirken som følge af opgavebortfald)" med sagsnummer 2024-5378

24-09-2024
Sagsnr. 2023 - 5920
Akt nr. 24610154

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Departementet for Uddannelse, Kultur Idræt og Kirke (IKTIN) har modtaget "Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder (Afskaffelse af 3-årigt tilsyn med anerkendte trossamfund, decentralisering af præsteansættelser m.v. og administrative opgaver m.v. i folkekirken som følge af opgavebortfald)".

IKTIN har ingen bemærkninger til det fremsendte.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Line Hasselriis

By-, Land- og Kirkeministeriet

km@km.dk

Sagsnr.: 2024-5378

23.09.2024

Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder (Afskaffelse af 3-årigt tilsyn med anerkendte trossamfund, decentralisering af præste-ansættelser m.v. og administrative opgaver m.v. i folkekirken som følge af opgavebortfald)

På vegne af *Kirkelig Forening for den Indre Mission i Danmark* takker vi for muligheden for at afgive høringssvar.

Til § 1:

Vi kan anbefale forslaget om at afskaffe unødvendigt bureaukrati på trossamfundenes område, så det 3-årige tilsyn med de anerkendte trossamfund omlægges til en delvis stikprøvekontrol.

Vi vil opmuntre til, at flere af sådanne rent administrative arbejdsgange ensrettes og forsimples, så både statens og trossamfundenes (her tænkt især på 'de kristne kirker') forbrug af arbejdsressourcer på bureaukrati nedsættes. I vores optik kan en sådan forsimpelse af trossamfundsloven og administration af den godt ske, uden at man går på kompromis med gennemsigtighed, professionalisme og redelighed eller med forebyggelse og forhindring af negativ social kontrol. Derfor støtter vi, at der arbejdes ved med de forslag til yderligere forsimplinger, at Danske Kirkers Råd anfører i deres høringssvar.

Til § 3:

Vi støtter forslaget om, at stadfæstelse af kommende valgmenighedspræster overgår til landets biskopper. Vi er positive over for denne forandring af valgmenighedsloven, da det formentlig i flere tilfælde betyder en hurtigere stadfæstelse af en valgmenighedspræst.

Samtidig rejser vi den bekymring, at det ikke må skabe en uens praksis på tværs af stifterne, eller at en eventuel klage og indsigelse fremover vil afhænge af den enkelte biskops velvilje, og dermed på landsplan ligeledes vil skabe en uens behandling af valgmenigheder.

Afsluttende bemærkning:

Vi vil opfordre til, at der bør findes en bedre løsning på i den forstående revision af trossamfundsloven, hvordan kirkesamfund, som ikke er afvigende fra folkekirken ud fra historiske og konfessionelle grunde, kan fastholde deres juridiske og administrative forbindelser til Den Danske Folkekirke.

Det gælder blandt andet for de evangelisk-lutherske frimenigheders særstilling i den folkekirkelige tradition, som med trossamfundsloven har oplevet en anden – og uklar – situationen end beskrivelsen i eksempelvis Preben Espersen bog om kirkeret (Jurist- og Økonomforbundets Forlag 1993, side 179), og det gælder forhold for Brødremenigheden og de nordiske evangelisk-lutherske kirker.

Vi anbefaler, at Kirkeministeriet ser nærmere på snitfladerne mellem disse kirkesamfund, der har samme konfessionelle evangelisk-luthersk trosgrundlag med folkekirken, med henblik på en styrket retsstilling og klarhed i forhold til deres status.

Venlig hilsen

Hans-Ole Bækgaard
formand

Jens Medom Madsen
generalsekretær

By-, Land- og Kirkeministeriet

Sagsnr. 2024-5378

30. september 2024

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder

På vegne af provstiudvalget ved Kongens Lyngby Provsti fremsendes hermed kommentarer til det fremlagte forslag.

1. I udkastet foreslås det, at kirkeministeren bemyndiges til at overlade en del af sine kompetencer til biskopperne.

I dag er der én ansættelsesmyndighed i landet for landets præster. Såfremt forslaget gennemføres vil der fremover være 10 forskellige ansættelsesmyndigheder og 10 forskellige klageinstanser. Dermed er der ikke længere tale om én dansk folkekirke, men om 10 forskellige folkekirker.

Retssikkerheden for landets præster bliver væsentligt forringet, eftersom der ikke længere vil være nogen ansættelsesretlig instans over biskopperne. Det sker desværre jævnligt, at præster og biskopper kommer på kant med hinanden og i disse tilfælde er det væsentligt, at der er én instans, der varetager den danske folkekirkes forhold, nemlig kirkeministeriet/kirkeministeren. Det anføres, at der kan klages til Folketingets Ombudsmand, men dette er næppe en reel mulighed i de fleste sager.

Forslaget vil betyde en voldsom magtkoncentration hos biskopperne, hvilket kan få uoverskuelige konsekvenser. Man kan også frygte, at det er første skridt på vejen til en adskillelse af kirke og stat. Det anføres, at kirkeministeriet forventer at kunne spare 1,3 årsværk ved gennemførelsen. Der er ikke foretaget beregninger af, hvad det kan komme til at betyde i stifterne. Hvis 10 stifter skal varetage de opgaver, som én instans tidligere har varetaget, vil det uundgåeligt betyde en forøgelse af de samlede administrationsomkostninger i stifterne. Udgiften hertil vil skulle dækkes af stiftsbidragene, som opkræves via kommunerne af folkekirkemedlemmerne. Disse midler er bedre brugt til menighedsnære aktiviteter.

Besparelsen for kirkeministeriet synes meget lille i forhold til de meget store konsekvenser, det har for folkekirken. Især i lyset af at de samlede udgifter må forventes at stige.

2. For så vidt angår valgmenighedspræster foreslås det, at myndigheden overgår til biskopperne. Det må her bemærkes, at valgmenighedernes medlemmer ikke betaler kirkeskat. Såfremt stiftsadministrationerne fremover skal varetage opgaven, betyder det, at udgifterne skal bæres af folkekirkemedlemmerne. Det virker ikke rimeligt.

3. Det foreslås at afskaffe de 3-årige tilsyn med anerkendte trossamfund. Det synes ikke at være et validt argument for afskaffelsen, at et tilsyn i 2023 ikke har resulteret i tilbagekaldelse af anerkendelser. Det er måske netop bestemmelsen om tilsyn, som har betydet, at trossamfundene har overholdt betingelserne.

Venlig hilsen
På vegne af provstiudvalget ved Kongens Lyngby Provsti

Uni Isenstein Nielsen
formand

Landsforeningen af menighedsråds bemærkninger til lovforslaget om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken mv. og lov om valgmenigheder

Landsforeningen af Menighedsråd har modtaget By-, Land- og Kirkeministeriets høring over forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder (KM F2: 423546) ved mail af 2. september 2024.

Lovforslaget vedrører følgende:

1. Afskaffelse af det 3-årige tilsyn med anerkendte trossamfund
2. Decentralisering af præsteansættelser m.v. i folkekirken
 - a. At kirkeministeren bemyndiges til at overlade sin kompetence til at ansætte præster i folkekirken til biskopperne og
 - b. At kirkeministeren bemyndiges til at overlade sin kompetence til at træffe afgørelser om tjenesteboliger for præster til biskopperne
 - c. At biskopperne fremover varetager opgaven med stadfæstelse af valgmenighedspræster
 - d. Indførelse af en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om klageadgang for afgørelser inden for folkekirkens ansættelses- og personaleområde

Lovforslaget generelt

Af forslaget under punktet "3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige" fremgår følgende:

"Lovforslagets bestemmelser, herunder udnyttelse af bemyndigelserne i lovforslagets § 2 til at delegere en række administrative opgaver i relation til præsteansættelser, forventes at medføre økonomiske konsekvenser i form af en reduktion på 1,3 årsværk og en anslået mindeudgift på op til 0,8 mio. kr. fra 2025 og frem. Lovforslaget vurderes herudover ikke at have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for stat, kommuner eller regioner, men kan have implementeringskonsekvenser for folkekirken."

Landsforeningen har følgende bemærkninger til vurderingen af de økonomiske konsekvenser:

Implementeringskonsekvenserne for folkekirken er ikke nærmere beskrevet i den generelle beskrivelse af lovforslaget, og det er derfor meget uklart, hvilke konsekvenser lovforslaget vil få for stiftsadministrationerne, hvortil flere opgaver overføres.

Da stiftsadministrationerne er finansieret af fællesfonden, efterspørges en økonomisk konsekvensvurdering af økonomien i fællesfonden.

Ad 1) Afskaffelse af det 3-årige tilsyn med anerkendte trossamfund, der blev indført med vedtagelsen af trossamfundsloven i 2017

Kirkeministeriet foreslår at opgaven med hvert 3. år at skulle indkalde oplysninger fra alle anerkendte trossamfund med henblik på at vurdere, om der er sket ændringer i forhold til de oplysninger, der er registreret i Trossamfundsregisteret bortfalder. De anerkendte trossamfunds forpligtelse til løbende at indsende opdaterede oplysninger består forsat, og ministeriet er forsat tilsynsmyndighed.

Landsforeningens bemærkninger til afskaffelse af det 3-årige tilsyn med anerkendte trossamfund:

Landsforeningen har ikke bemærkninger til lovforslaget.

Ad 2) Decentralisering af præsteansættelser m.v. i folkekirken

At kirkeministeren bemyndiges til at overlade sin kompetence til at ansætte præster i folkekirken og til at træffe afgørelser om tjenesteboliger for præster til en anden myndighed

Under henvisning til, at en af biskoppernes centrale opgave er at fungere som overordnet ansættelses- og personaleforvaltende myndighed på vegne af ministeriet for stiftets provster og præster, foreslår ministeriet at indføre en række bemyndigelser.

Ministeriet foreslår, at ministeriet får bemyndigelse til at delegere kompetencen til at træffe afgørelse om følgende emner til biskopperne:

- a. Decentralisere præsteansættelser i folkekirken (ikke provster og biskopper)
- b. Dispensation fra eller ophævelse af tjenesteboligpligten samt godkende stillingsbytte mellem præster
- c. Stadfæstelse af valgmenighedspræster
- d. Indførelse af en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om klageadgang for afgørelser inden for folkekirkens ansættelses- og personaleområde

a) Landsforeningen har følgende bemærkninger til forslaget om at decentralisere præsteansættelser i folkekirken.

Vi antager at, de foreslåede lovændringer ikke får betydning for menighedsrådenes kaldsret.

Vi ser følgende problematikker:

Biskoppen spiller i forvejen en stor og ikke ubetydelig rolle i forhold til menighedsrådenes medvirken ved ansættelse af præster. Vi er bekymrede for om det at flytte ansættelseskompetencen, vil kunne få en u hensigtsmæssig indflydelse på denne proces.

Det bør endvidere overvejes, hvordan ministeriet ud fra et forvaltningsretligt synspunkt vil sikre en ensartet praksis i forhold til ansættelseslovens § 12, stk. 1, den såkaldte kåringsbestemmelse, når man giver kompetencen til at træffe beslutning herom til biskopperne.

Og tilsvarende i forhold til stillingsbytte i henhold til ansættelsesbevislovens § 13 b, stk. 1, 1. pkt.

Biskoppen er bemyndiget til at beslutte genopslag af stillingen. Bemyndigelsen findes i cirkulære om opslag, besættelse af og ansættelse i præste- og provstestillinger, forberedelse af sager om ansættelse og udfærdigelse af ansættelsesbevis (CIR nr. 9656 af 21/11/2013), hvor det fremgår, at

genopslag kan finde sted inden biskoppen sender sin indstilling til ministeriet. Det bør afklares, hvordan dette skal forholdes med § 11 i ansættelsesloven, hvor efter ministeren, hvis særlige omstændigheder foreligger, kan beslutte, at genopslag af stillingen skal foretages og fornyet indstilling finde sted.

b) Landsforeningen har følgende bemærkninger til forslaget om at delegere afgørelseskompetencen vedrørende dispensation fra eller ophævelse af tjenesteboligpligten

Vi ser følgende problematikker:

Vi er bekymrede for, hvordan man fra et forvaltningsretligt synspunkt vil sikre en ensartet praksis på området, når man giver kompetencen til at træffe beslutning herom til biskopperne.

Desuden er vi bekymrede for en manglende armslængde i situationer, hvor biskop og menighedsråd ikke er enige eller hvor biskoppens politiske holdning til f.eks. tjenesteboliger påvirker beslutningen - hvem kan der så ankes til?

c) Landsforeningens bemærkninger til at biskopper fremover varetager opgaven med stadfæstelse af valgmenighedspræster:

Landsforeningen har ikke bemærkninger til lovforslaget.

d) Indførelse af en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om klageadgang for afgørelser inden for folkekirkens ansættelses- og personaleområde

I sager om ansættelses- og personaleadministration af præster og provster består der et forvaltningsretligt over-/underordningsforhold mellem ministeriet og biskopperne/stiftsadministrationer. Som følge heraf kan biskoppernes afgørelser påklages til ministeren, medmindre klageadgangen er afskåret ved lov.

Ministeriet foreslår, at ministeriet får en hjemmel til at afskære klageadgangen for visse typer af afgørelser, der typisk beror på en skønsmæssig afvejning herunder fx sager om:

- Lønforhandlinger
- Diskretionære ansættelsesretlige reaktioner (pga. manglende evne)
- Disciplinære ansættelsesretlige sanktioner (pga. manglende vilje)

Ministeriet er forsat tilsynsmyndighed og vil af egen drift kunne gå ind i konkrete sager.

Landsforeningens bemærkninger:

Idet biskopperne/stiftsadministrationerne allerede har forholdt sig til de pågældende sager og truffet afgørelse med den fornødne viden og juridiske ekspertise, må der fra menighedsrådenes side være den fordel, at sagsbehandlingstiden i nævnte spørgsmål forkortes, når den endelige afgørelse træffes af biskoppen, sammenlignet med praksis i dag.

Ressourcemæssigt må der også forventes en kortere sagsbehandlingstid i stiftsadministrationen, som ikke også skal understøtte sagsbehandlingen i ministeriets behandling af en evt. klagesag. Dermed kan der hurtigere skrives ind i situationer, der påvirker arbejdsmiljøet i rådet og på arbejdspladsen.

30.09.2024

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder

Kirkeministeriet har den 2.september 2024 udsendt ovennævnte høring.

Provsteforeningen tilslutter sig præsteforeningens høringssvar og er særligt optaget af at undgå at øge en uensartet praksis mellem biskopperne, samt at fastholde klageadgangen for afgørelser, der handler om provsters ansættelsesforhold.

Med venlig hilsen

Provsteforeningen

Annette Brounbjerg Bennedsgaard

Præsteforeningen
Rosenvængets Allé 16, 3 sal
2100 København Ø

Tlf. 35 26 05 55
Fax 35 43 05 88
ddp@praesteforening.dk
Telefonerne er åbne alle
hverdage fra klokken
10.00 til 15.00.

Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder ("Afskaffelse af 3-årigt tilsyn med anerkendte trossamfund, decentralisering af præsteansættelser m.v. og administrative opgaver m.v. i folkekirken som følge af opgavebortfald")

Kirkeministeriet har den 2. september 2024 udsendt ovennævnte høring.
Nærværende høringssvar vedrører primært forslaget §§ 2 og 3.

Af høringsskrivelsen fremgår det blandt andet, at der indgår "i det væsentlige følgende ændringer":

1. Det foreslås, at biskoppen fremover varetager opgaven med stadfæstelse af valgmenighedspræster, og at kirkeministeren bemyndiges til at overlade sin kompetence til at ansætte præster i folkekirken og til at træffe afgørelser om tjenesteboliger for præster til en myndighed under By-, Land- og Kirkeministeriet.
2. **Derudover foreslås indførelse af en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om klageadgang for afgørelser inden for folkekirkens ansættelses- og personaleområde.**
3. Endelige foreslås afskaffelse af det 3-årige tilsyn med anerkendte trossamfund, der blev indført med vedtagelsen af trossamfundsloven i 2017. " [min fremhævning].

Indledningsvist til det med fed fremhævede:

Denne overskrift er misvisende, idet lovforslaget indeholder forslag om indsættelse af bemyndigelse til at afskære klageadgang for afgørelser i sager, hvori biskopperne træffer afgørelser vedrørende præsters ansættelsesforhold.

Når biskopperne i dag træffer afgørelser i sager om eksempelvis tildeling af advarsler til præster, kan disse sager påklages til Kirkeministeriet. Imidlertid ønsker Kirkeministeriet nu med lovforslaget at give adgang til at "afskære klageadgangen" (se bl.a. side 15) i blandt andet ansættelsesretlige sager.

Rækkevidden heraf er imidlertid uklar.

Bemærkningerne nedenfor vil påpege nogle af de uklarheder og mangler, som lovforslaget indeholder, herunder:

- En problematisering af, at det ikke fremgår hvilke sager og afgørelser, der ikke længere vil kunne ankes, idet dette ikke er præciseret nærmere
- Problematisering af, om der i lovforslagets bemyndigelsesbestemmelse fx også ligger, at biskopperne skal kunne få afskedigelseskompetencen tildelt efterfølgende – med samtidig afskæring af ankeadgang.
- Problematisering af at bemyndigelsesbestemmelsen foreslås indsat i lov om ændring af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., men foreslås at gå udover lovens anvendelsesområde/have en videre rækkevidde.

Vedrørende den foreslåede bemyndigelse.

Lovforslagets § 2, 2. pkt. har følgende formulering:

”Klageadgang

§ 24 a. Kirkeministeren kan fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelser i ansættelses- og personalesager, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.”

Lovteknisk er der tale om forslag til en ændret formulering i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken mv.

Denne lov vedrører grundlæggende – som titlen antyder – ansættelse i stillinger i folkekirken (præster, provster, domprovster, kirke- og kirkegårdsfunktioner og stillinger ved stiftsadministrationerne).

Problemet er imidlertid, at der i forslaget bemærkninger (fx side 14 nederst) står, at *”Regler om klageadgang vil således kunne omfatte afgørelser i ansættelses- og personalesager, **uanset** om den pågældende afgørelse er truffet med hjemmel i ansættelsesloven, den almindelige ledelsesret eller på baggrund af DL 2-17-1. [min fremhævning].*

Dette betyder med andre ord, at der indsættes en bemyndigelse i ansættelsesloven, som går udover, hvad ansættelsesloven vedrører.

Dette kan undre. En bemyndigelse i en lov kan alene vedrøre afgørelser i henhold til den lov, hvori bemyndigelsen er indsat.

Bemyndigelse til hvad?

En indsat bemyndigelsesbestemmelse siger endvidere ikke i sig selv hvilke sager, der ikke længere vil skulle kunne ankes hhv. i hvilke sager, man ønsker at "fastsætte regler om klageadgang".

Så hvad er det nærmere, der ikke længere vil skulle kunne ankes? Hvilke afgørelser tænkes der nærmere på med henvisningen til DL 2-17-1 og den almindelige ledelsesret? Gælder det også afgørelser om afsked? Menes der med andre ord med "personalesager" også sager om afsked?

Lovforslagsteksten nævner ordene "afskedigelse" flere steder (fx side 9 og 23). Men er det tanken, at biskopperne fremover skal have afskedigelsesbeføjelser også, og dermed skal kunne træffe afgørelse om afsked af tjenestemand- og overenskomstansatte præster med samtidig afskæring af klageadgangen?

Med andre ord: Skal andre end ansættelsesmyndigheden kunne få delegeret afskedigelseskompetencen, uden at den ansættende myndighed kan inddrages?

En bemyndigelsesbestemmelse i en lov om ansættelser af præster og provster kan som nævnt ikke lovligt danne grundlag for afskæring af ankeadgang i sager, der går udover lovens anvendelsesområde, herunder i sager om afsked, hvis biskopperne måtte få tildelt afskedigelseskompetence. Dette vil tillige være i strid med tjenestemandslovens § 26, stk. 2, for så vidt angår uansøgt afsked af tjenestemænd.

Forslagets ordlyd sår alvorlig tvivl om hensigten.

Uensartet praksis

Det fremgår desuden af forslaget:

"Forslaget skal derfor medvirke til, at ressourceanvendelsen i By-, Land- og Kirkeministeriet optimeres og fokuseres på ministeriets kerneopgaver, uden at der samtidig hermed sker en svækkelse af præsters eller provsters retssikkerhed, idet der i de 10 stiftsadministrationer er den nødvendige faglige, herunder juridiske, ekspertise til rådighed for behandlingen af ansættelses- og personalesager vedrørende præster og provster."

Præsteforeningen ser en række problematiske forhold i relation til dette udsagn, blandt andet følgende:

Præster og provster har i dag mulighed for – via Præsteforeningen eller på eget initiativ – at påklage en biskops afgørelse til Kirkeministeriet. Dette er en retssikkerhedsgaranti for den enkelte præst/provst.

Præsteforeningen/præster har fået afgørelser truffet af biskopperne omgjort i Kirkeministeriet, og anser det selvsagt for en betryggelse, at den myndighed, der har ansættelses- og afskedigelseskompetencen, også kan inddrages i de sager, hvori der iværksættes ansættelsesretlige sanktioner.

Yderligere bemærkes, at Præsteforeningen oplever en uensartet praksis på tværs af stifterne. Biskopper og stiftsadministrationer kan have forskellige tilgange, og ligeledes vurdere og behandle sagerne forskelligt.

Det er derfor også essentielt for at imødegå risikoen for forskelsbehandling, at muligheden for at inddrage den centrale ansættelsesmyndighed via klageadgangen er til stede for at højne lighed i forvaltningen af de personalemæssige forhold for samme faggruppe.

Til sammenligning kan nævnes ansættelser indenfor politiet, hvor Rigspolitiets afgørelser kan ankes til Justitsministeriet.

Prøvelse af det forvaltningsretlige skøn:

Af side 15f i forslaget er der anført en sammenligning mellem "aftalte lønforbedringer" og iværksættelse af "diskretionære ansættelsesretlige reaktioner". Argumentet er, at når biskoppen kan vurdere den ene del, kan biskoppen også vurdere den anden del.

Præsteforeningen finder sammenligningen besynderlig. Aftalte lønforbedringer er jo netop aftaler, der hviler på en kollektiv, gensidigt indgået aftale mellem Præsteforeningen og Kirkeministeriet, og hvor der er mulighed for fra Præsteforeningens side at fremføre forslag og tillige gå i rette med eksempelvis ikke-relevante hensyn mv. i de konkrete lønforhandlinger med biskopperne.

Dette kan ikke sammenlignes med ensidige, ansættelsesretlige skridt, og det kan undre, at dette anføres i forslaget som et argument. Klageadgangen vedrører ikke afgørelser om løn, som det ellers er anført flere steder i lovforslaget (fx side 23).

Det anføres endvidere i lovforslaget:

”Det er på denne baggrund By-, Land- og Kirkeministeriets vurdering, at den eksisterende generelle klagemulighed til By-, Land- og Kirkeministeriet forekommer uhensigtsmæssig. By-, Land- og Kirkeministeriet lægger herved vægt på, at afgørelserne i disse sager beror på skønsmæssige overvejelser af en sådan karakter, at ministeriets grundlag for at foretage en materiel prøvelse i sagerne reelt ofte er begrænsede.

Dette er ikke korrekt. Ministeriet har forvaltningsretlig mulighed for og pligt til at afprøve afgørelserne (og har også gjort det i konkrete sager), fx i det omfang den retlige subsumption er usikker, hvor der kan være tale om mulige overtrædelser af lighedsgrundsætningen, magtfordrejningslæren, proportionalitetsgrundsætningen og andre forvaltningsretlige grundregler mv.

Al den stund at ministeriet er ansættelsesmyndighed, er de forpligtet til at sikre korrekt forvaltning af de medarbejdere, de har ansat.

Den overordnede myndighed skal også påse, at de forvaltningsretlige regler om partshøring, begrundelse mv. er overholdt, herunder om der leves op til forpligtelsen om den ulovhjemlede, udvidede partshøringsforpligtelse.

Det er en stor retssikkerhedsgaranti, man fratager den, hvem afgørelsen vedrører, såfremt man vælger at afskære klageadgangen.

Desuden er der langt fra altid tale om sager baseret på skøn. Så præmissen er ikke korrekt og bemærkningerne misvisende.

Tjenestemandsretlige spor:

I lovforslaget (side 8) er der henvist til cirkulære af nr. 10913 af 15. marts 2005 om visse ændringer af administrationen af præsters løn- og ansættelsesvilkår mv. Her har biskopperne fået tildelt kompetencen til at behandle og afgøre visse sager om tjenesteforseelser, det vil sige behandling af visse disciplinærsager vedrørende præster (uddrag fra cirkulæret: *”...bemyndiger ministeriet herved biskopperne til at behandle og afgøre sådanne sager, såfremt den disciplinære afgørelse på forhånd må forventes ikke at ville overstige en advarsel, irrettesættelse eller bøde på ikke over 1/25 af tjenestemandens månedsløn, jfr. tjenestemandenslovens § 24.”*).

Bemyndigelse henviser til tjenestemandenslovens kapitel 4, som alene vedrører disciplinærsager (*”Suspension, disciplinærfølgning og injuriersøgsmål.”*)

Der er ikke her givet bemyndigelse til behandling af de diskretionære tjenestemandssager eller for den sags skyld sager vedrørende overenskomstsatte præster og provster.

Behandling af disse sager vil ligeledes kræve en bemyndigelse, da ansættelsesforholdet er i Kirkeministeriet. En sådan bemyndigelse er ikke givet.

Der er en væsentlig proceduremæssig forskel på, om en sag kører i det disciplinære hhv. det diskretionære spor, og det er derfor også af afgørende vigtighed, at myndigheden er bevidst om forskellen, og administrerer sagerne i henhold hertil.

Præsteforeningen undrer sig derfor over, at man nu i lovforslaget behandler det hele under ét og ikke nærmere redegør for forskellen, endsige tager højde for, at der ikke er givet bemyndigelse til biskopperne udover de disciplinære sager.

Det er Præsteforeningens generelle erfaring, at der i stifterne i praksis sker sagsbehandling af sagerne uden skelen til den afgørende forskel i den tjenstemandsretlige lovgivning, ligesom der i praksis ikke skeles til rækkevidden af bemyndigelsen i cirkulæret fra 2005. Det bemærkes i øvrigt, at ministeriet i 2005-cirkulæret præciserer, at såvel retsregler som de forvaltningsretlige regler kan efterprøves under en eventuelt anke.

Derfor er det ikke betryggende, hvis det nu overlades til ti forskellige myndigheder at forvalte regler, der ikke nødvendigvis følges ensartet i forvejen eller stringent i forhold til de forskellige tjenestemandretlige spor.

Ministeriet vil muligvis anføre, at det følger af ledelsesretten, at disse sager kan varetages af biskopperne/stifterne – også de sager, der ikke kører efter tjenestemandsløvens kapitel 4. I givet fald kan man imidlertid så spørge, hvorfor man i 2005 mente, der skulle en bemyndigelse til i relation til visse sager vedrørende de tjenestemandsansatte præster.

At biskopperne varetager den daglige ledelse af præster og provster, er ikke ensbetydende med, at de også kan træffe egentlige forvaltningsretlige afgørelser udenfor egentlig bemyndigelse.

Lovforslaget tager ikke højde for dette – endsige redegør nærmere for denne problemstilling. Tværtimod lægges det til grund, at dette sker på trods af den manglende hjemmel hertil.

Det kan tilføjes, at der er uensartethed i, hvor langt biskopper går i relation til ledelsesretten. Der er forkyndelsesfrihed – herunder teologisk - i relation til varetagelse af embedet. Et præsteembede er en selvstændig forvaltningsmyndighed, hvorefter en biskop ikke kan pålægge en præst tjenestebefalinger i relation til udøvelsen af embedet. Der skal skelnes mellem embede og person.

En afskæring af ankeadgang svækker retssikkerheden for den enkelte, da der ikke vil kunne ske efterprøvelse af grænserne herfor.

Økonomi:

I lovforslaget er det anført, at der forventes at være en mindreudgift på 0,8 mio.kr. fra 2025 og frem.

0,8 mio. kr. svarer cirka til et årsværk. Det er disproportionalt set i relation til den reduktion i retssikkerhed, der lægges op til.

Side 15 i forslaget er det anført, at forslaget skal medvirke til, at "*ressourceanvendelsen i ministeriet optimeres og fokuseres på ministeriets kerneopgaver...*" Hertil kan anføres, at personaleforvaltning af de personer, der er ansat under Kirkeministeriet, vel må betragtes som en af ministeriets kerneopgaver.

Man kan hertil yderligere anføre, at ministeriet tilsyneladende ikke har regnet med omkostningerne til det øgede antal retssager, som en manglende ankeadgang vil kunne medføre.

Det kan desuden bekymre, at præstebevillingen fremover vil skulle bruges til opgaver, der ellers ikke er dækket af denne bevilling. Det er vanskeligt at se for sig, at stifterne vil kunne løfte de ekstra opgaver indenfor den eksisterende bevilling.

Tilbagevirkende kraft?

Den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse efterlader den usikkerhed, om der er mulighed for, at der kan ske lovgivning med tilbagevirkende kraft.

Det fremgår således af lovforslaget:

"§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2025, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 3 finder ikke anvendelse på ansøgninger indgivet før lovens ikrafttræden. Forsådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler i lovekendtgørelse nr. 797 af 24. juni 2013 om valgmenigheder anvendelse."

§ 3 handler om lov om valgmenigheder.

Så spørgsmålet er, om forslaget kan læses således, at der vil kunne ske lovgivning med tilbagevirkende kraft, således at andre sager end sager vedrørende valgmenigheder, der før 1. januar 2025 er påklaget til Kirkeministeriet, kan hjemsendes og herefter vil være at betragte som endelige.

Det vil være en væsentlig svækkelse af retssikkerheden for dem, hvis sager pt. ligger i Kirkeministeriet vedrører, hvis biskoppernes afgørelse kan blive hjemsendt og herefter blive betragtet som endelige.

Ikrafttrædelsesbestemmelsen er med andre ord uklart formuleret, hvilket også her er affødt af uklarheden af hvilke sager, der ikke længere vil skulle kunne ankes.

Henvisning til ombudsmand og domstole:

I lovforslaget er det angivet (side 16), at en afgørelse over en provst/præst fremover ved afskæring af klageadgang vil kunne påklages til ombudsmanden.

Dette er en ringe retssikkerhed for den enkelte i forhold til i dag. For ombudsmanden kan ikke ændre en afgørelse, men alene henstille og udtale kritik. Endvidere har ombudsmand Niels Fenger i en artikel fra 2021 i "Juristen" nr. 5 og 6 nærmere redegjort for de prøvelsesbegrænsninger, der findes indenfor det ansættelsesretlige område. Ikke alle sager egner sig til prøvelse hos ombudsmanden.

Så den enkelte er henvist til at anlægge sag ved domstolene, hvis en afgørelse ønskes ændret. Dette er en både dyr og langsommelig proces.

Afslutningsvist:

Lovforslaget – især §§ 2 og 3 – indeholder flere uklarheder.

Der er meget lidt hjælp at hente i forslaget i relation til fx i hvilke typer af sager, ankeadgangen påtænkes at blive afskåret. Det er ikke præciseret/formuleret, hvad der nærmere ønskes delegeret. Med andre ord: Hvad ligger der nærmere i "ansættelses- og personalesager".

Forslaget kan læses, som om der gives en blankocheck til Kirkeministeriet til at fastsætte områder, hvor ankeadgangen afskæres. Det er en mangel, at det ikke er præciseret hvilke afgørelser, der ikke længere vil skulle kunne ankes.

Generelt er det Præsteforeningens opfattelse, at en lovgiver ikke skal afskære en eksisterende ankeadgang. Men dette gør sig så meget desto mere gældende, når det ikke står klart hvad der nærmere ligger i forslaget – hvor det er, man ikke længere skal kunne anke.

En hjemmel i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken kan desuden uanset dette ikke danne grundlag for delegation af afskedigelseskompetencen, hvilket tillige vil være i strid med tjenestemandslovens regler om uansøgt afsked.

Præsteforeningen kan med henvisning til de her afgivne bemærkninger ikke støtte forslaget i den foreliggende form

For god ordens skyld tilføjes endelig til lovforslagets punkt 1 vedrørende ændret administration af boliger: Præsteforeningen forudsætter, at der i givet fald vil skulle ske en forhandling med Præsteforeningen om boligcirkulæret.

Med venlig hilsen

Lars Qvistgaard
Præsteforeningen

Virum den 30. september 2024

By-, Land- og Kirkeministeriet

Sagsnr. 2024-5378

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder

På vegne af menighedsrådet ved Virum Kirke fremsendes hermed kommentarer til det fremlagte forslag.

1. I udkastet foreslås det, at kirkeministeren bemyndiges til at overlade en del af sine kompetencer til biskopperne.

Som menighedsråd kan vi godt opleve, at den nuværende procedure vedr. præsteansættelse mv. virker meget tung og omstændelig. Endvidere oplever vi, at ekspeditionstiderne i ministeriet er lange. Det kunne derfor virke som en god idé at forenkle systemet og eliminere et led i procedurerne. Men ved at overlade det hele til biskopperne, er vi bekymrede for retssikkerheden for både præster og menighedsråd (som præsterne også er medlemmer af). Vi vil i menighedsrådet i endnu højere grad end i dag være afhængige af biskoppen i stiftet.

I dag er der én ansættelsesmyndighed i landet for landets præster. Såfremt forslaget gennemføres vil der fremover være 10 forskellige ansættelsesmyndigheder og 10 forskellige klageinstanser. Dermed er der ikke længere tale om én dansk folkekirke, men om 10 forskellige folkekirker. Retssikkerheden for landets præster bliver væsentligt forringet, eftersom der ikke længere vil være nogen ansættelsesretlig instans over biskopperne. Det sker desværre jævnligt, at præster og biskopper kommer på kant med hinanden og i disse tilfælde er det væsentligt, at der er én instans, der varetager den danske folkekirkes forhold, nemlig kirkeministeriet/kirkeministeren. Det anføres, at der kan klages til Folketingets Ombudsmand, men dette er næppe en reel mulighed i de fleste sager.

Forslaget vil betyde en voldsom magtkoncentration hos biskopperne, hvilket kan få uoverskuelige konsekvenser. Man kan også frygte, at det er første skridt på vejen til en adskillelse af kirke og stat.

Det anføres, at kirkeministeriet forventer at kunne spare 1,3 årsværk ved gennemførelsen. Der er ikke foretaget beregninger af, hvad det kan komme til

Menighedsrådsformand:

Uni Isenstein Nielsen, Askevænget 33, 2.mf., 2830 Virum

Tel: 20 83 28 30 E-mail: uni@unis.dk

at betyde i stifterne. Hvis 10 stifter skal varetage de opgaver, som én instans tidligere har varetaget, vil det uundgåeligt betyde en forøgelse af de samlede administrationsomkostninger i stifterne. Udgiften hertil vil skulle dækkes af stiftsbidragene, som opkræves via kommunerne af folkekirkemedlemmerne. Disse midler er bedre brugt til menighedsnære aktiviteter.

Besparelsen for kirkeministeriet synes meget lille i forhold til de meget store konsekvenser, det har for folkekirken. Især i lyset af at de samlede udgifter må forventes at stige.

2. For så vidt angår valgmenighedspræster foreslås det, at myndigheden overgår til biskopperne. Det må her bemærkes, at valgmenighedernes medlemmer ikke betaler kirkeskat. Såfremt stiftsadministrationerne fremover skal varetage opgaven, betyder det, at udgifterne skal bæres af folkekirkemedlemmerne. Det virker ikke rimeligt.
3. Det foreslås at afskaffe de 3-årige tilsyn med anerkendte trossamfund. Det synes ikke at være et validt argument for afskaffelsen, at et tilsyn i 2023 ikke har resulteret i tilbagekaldelse af anerkendelser. Det er måske netop bestemmelsen om tilsyn, som har betydet, at trossamfundene har overholdt betingelserne.

Venlig hilsen

På vegne af menighedsrådet ved Virum Kirke

Uni Isenstein Nielsen
formand